

Örebro kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Garphyttans skola i Örebro kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Örebro kommun att senast den **8 maj 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Örebro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som en utredning visat att de behöver.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Örebro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet. (2 kap. 29 § skollagen; 10 kap. 8 a § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Se till att elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Garphyttans skola. Tillsynen visar att elever som är i behov av särskilt stöd inte ges stöd på det sätt och i den omfattning som en utredning visat att de behöver. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i elevhälsans arbete då tillsynen

visar att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Tillsynen visar också att elever inte ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Föreläggande

Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge särskilt stöd till de elever som är i behov av det. Tillsynen visar att elever som är i behov av särskilt stöd inte ges stöd på det sätt och i den omfattning som en pedagogisk utredning visat att de behöver. Bristen kan få till följd att elever inte får det stöd de har rätt till och därmed inte ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans arbete med att ge särskilt stöd till de elever som är i behov av det. Rektorn uppger att skolan inte alltid kan leva upp till behov som finns och att skolan inte har tillräckliga resurser för att erbjuda särskilt stöd. Enligt rektorn har skolan lyckats skapa mindre grupper men det finns fortfarande elever som behöver mer stöd. Lärare i årskurserna 4-6 uppger att eleverna inte alltid får det särskilda stöd som de utifrån utredningar behöver. Lärarna uppger vidare att elever påbörjar det särskilda stöd som de behöver men att alla påbörjade åtgärder inte avslutas, bland annat på grund av flytt av personal. Lärarna uppger också att elever som får stöd prioriteras utifrån trygghetsaspekten, inte utifrån vilket stöd de behöver. Enligt lärarna går trygghet i gruppen före. Lärarna uppger också att resurser för särskilt stöd som elever behöver inte finns fullt ut och att mer personal behövs. Detta bekräftas av representanter för elevhälsan som uppger att en särskild undervisningsgrupp ibland behövs men saknas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Garphyttans skola inte uppfyller de krav som följer av gällande föreskrifter, föreligger skäl att förelägga Örebro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans arbete vid Garphyttans skola då tillsynen visar att den inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Tillsynen visar vidare att det finns brister i arbetet med att ge eleverna en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Bristerna får till följd att det blir svårare för eleverna att nå utbildningens mål och utvecklas så långt som möjligt.

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Enligt skollagen ska elever ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. I läroplanen anges även att skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsroller. Skolan ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i elevhälsans arbete då den inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Rektorn uppger att man på skolan inte har haft några förebyggande insatser i form av föreläsningar men att elevhälsan har arbetat som handledare inom specialpedagoglyftet. Representanter för elevhälsan uppger att deras uppdrag finns beskrivet i kommunens centrala beskrivning av representanternas roller samt att rektorn aldrig har "petat i rollerna". Enligt representanterna arbetar elevhälsan hälsofrämjande på individnivå men inte på gruppnivå. Representanterna uppger att hälsofrämjande arbete diskuteras som en stående punkt på elevhälsans möten samt att förebyggande och hälsofrämjande arbete ständigt pågår. Representanterna uppger också att arbetet för att främja elevers hälsa kan bli bättre. En representant uppger att systematiska kartläggningar genomförs i syfte att förebygga behov av stöd. En annan representant uppger att hen mest arbetar med att "släcka bränder". Enligt representanten signalerar lärarna om stora behov av stöd och att arbetet inte är förebyggande. Representanter för elevhälsan uppger vidare att rektorn inte har några riktlinjer för elevhälsans arbete på skolan, att elevhälsan inte arbetar mycket tillsammans, att arbetet blir spretigt och att gemensamt förebyggande arbete saknas. Enligt representanterna arbetar man mest med enstaka elever. Lärare i årskurserna 1-3 uppger att tonvikten för elevhälsans arbete är det ingripande arbetet utifrån behov som föreligger, inte det förebyggande. Lärare i årskurserna 4-6 säger att de inte kommer ihåg att man på skolan har genomfört någon hälsofrämjande insats. Lärare i årskurserna 4-6 uppger vidare att elevhälsan främst arbetar åtgärdande, inte förebyggande. Rektorn uppger dock att elevhälsan gjort vissa förebyggande och hälsofrämjande insatser. Rektorn uppger att elevhälsans uppdrag för höstterminen 2019 var att stötta förskoleklassen med handledning och tips om alternativa läromedel. Lärare i årskurserna 4-6 uppger att de bland annat har fått lathundar och bildstöd samt att elevhälsan har genomfört vissa utbildningar med både elever och lärare. Dessutom uppger elever i årskurserna 4-6 att så kallad pulsträning har genomförts liksom samtal om levnadsvanor. Dessa två insatser har dock genomförts av idrottslärarna. Representanter för elevhälsan uppger att de önskar att elevhälsan ska utvecklas, särskilt inom hälsofrämjande och förebyggande arbete och att man inte har bra rutiner för det.

Skolinspektionens utredning visar också att det finns brister i skolans arbete med att ge eleverna en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Rektorn uppger att skolan varken har studie- och yrkesvägledning eller tillgång till sådan resurs. Rektorn uppger vidare att ingen systematik finns i detta arbete och att det som behandlas av lärarna är frågor som dyker upp. Lärare i årskurserna 4-6 uppger att någon plan för studie- och yrkesvägledning inte finns, vilket även bekräftas av lärare i årskurserna 1-3. Enligt samtliga intervjuade lärare samtalar man om olika yrken inom olika ämnen. Något särskilt samtal kring yrkesval har dock inte genomförts enligt lärare i årskurserna 4-6. Lärare i årskurserna 1-3 uppger också att samtal om yrken inte förts i alla årskurser. Elever från årskurserna 4-6 säger att de kommer ihåg att man under de tidigare läsåren har samtalat om framtid och yrkesval. Elever från årskurserna 1-3 uppger att de inte samtalar om yrken eller om vad man kan bli när man blir vuxen. En elev säger att det inom ämnet SO nämndes yrken som fanns i Garphyttan. En elev berättar också om att en förälder för två år sedan berättade om sitt yrke.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Garphyttans skola inte uppfyller de krav som följer av gällande föreskrifter, föreligger skäl att förelägga Örebro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Örebro kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Örebro kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Örebro kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Örebro kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Anders Gullberg

Beslutsfattare
Signerat av: Anders Gullberg

X Davor Zovko

Föredragande
Signerat av: Davor Zovko

I handläggningen av ärendet har även utredare Henrik Fredriksson medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Garphyttans skola

Fakta om Garphyttans skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Örebro kommun under hösten 2019. Garphyttans skola besöktes av Skolinspektionen den 12 november 2019 och den 13 november 2019.

Garphyttans skola är en kommunal grundskola belägen i Örebro kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn 214 elever. Verksamheten omfattar grundskola årskurserna F-6.

Skolans huvudman är Örebro kommun.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

I Skolverkets nationella statistik över de nationella ämnesproven som genomfördes läsåret 2017/18 framgår att på ämnesprovet i matematik är andelen elever som nått kravnivån 47,8-100,0 procent jämfört med rikets 82,6-95,6 på nio av nio delar. I ämnesprovet i svenska är andelen elever som nått kravnivån 56,5-91,3 procent, att jämföra med riket där 89,9-98,0 procent når kravnivån.

Årskurs 6

Skolverkets statistik (SIRIS) visar att terminsbetygen läsåret 2018/19 i årskurs 6 varierade från en genomsnittlig betygspoäng på som lägst 8,9 i ämnet kemi, till som högst 14,6 i ämnet slöjd. Resultaten på ämnesproven i årskurs 6 läsåret 2017/18 visar att eleverna vid skolan fick en genomsnittlig provbetygspoäng i matematik på 13,2 (i riket 12,3), i engelska 14,3 (i riket 14,9) och i svenska 13,2 (i riket 13,6).